

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

34. Regis Bungi ad Xauerium literæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

Regem de illo relaturus : non posse de Bonzio quæ audiret, & cerneret Regi occultare ; aliunde tamen quæ de illo probra, & quoties fuissent à Bonziis ad Regem Amanguccio perscripta meminisse ; inspectum scilicet hunc ab se, familiariter cum amico dæmone agere , ex quo illas disceret cantiones, quibus mira in vulgus stolidum edidisset ; hominem esse mendicissimum, egentissimum, toto corpore scatentem vermibus, qui eius carne pasci refugerent. Vereri ergo se aiebat, quæ Lusitani celebrabant de illius sanctimonia, & sublimitate meritorum si Regi narraret, ne auctoritate exciderent Bonzij, & accusarentur, aut ignorantia imprudentes, aut inuidia mendaces. Tunc Gama secutus ut cœperat, innocentiam viri sancti, & paupertatem eximie laudavit ; ortum in Europa nobili stirpe, & sanguine regio ; sponte pauperem & excellentia virtutis ; non abiectione, ludique fortunæ : quæ ubi ad Regem nuncius retulisset, à se addidit Lusitanos illo vno beatiore se credere, quam si nauim haberent argento cumulatam ; sibi quod ad se attineret visum esse re ipsa homine maiorem, vultu quandam spirante insolitam, venerandamque maiestatem. His accensum in Rege desiderium videndi Xauerii, hanc illi suggestit epistolam, qua eius aduentu gauisus, cum in palatium inuitabat.

34 Pater Bonzi Cemaicogine (Lusitanos sic vocant.) Quam sunt Deo tuo acceptæ laudes quibus suis ab sanctis colitur, tam gratus illi sit, tuus meas in oras optatissimus aduentus. Renunciauit mihi Quansionafamas quem istuc miseram te Amanguccio Figium venisse, id ego quam lætus cognouerim, explicabunt quos mitto. Quare supplex etiam atque etiam te rogo (iubere siquidem non sinit Deus) mei erga te amoris desiderio singulari indulgens, ante solis exortum ut ad sis, & arcanas ad fores domus meæ pulses, ubi totus in tui cogitatione te expecto. Hanc autem velim sic à te rogatam gratiam, ne qua re tibi molesta sit mea petitio. Nunc Deo tuo, (quem Deorum Deum profiteor, & summorum atque optimorum qui degunt in cælo supremum) prouolutus in genua supplico, ut huius æui superbi homines, ex doctrinæ tuæ gemitu intelligant, vita tua tam inops quam sit Deo cara ; ut eo perspecto, carne progeniti, & mundi promissis excæcati, ab suo errore eximantur. Fac de tua valetudine ut sciam, quo noctem quietè ac placidè dormiam, dum me galli cantus cum tui aduentus nuncio excitet.] Decorabat hanc legationem eius Princeps, iuuenis Regem proximè attingens, & ei adiunctus Pæmindoni nomine prudens senex, & ipse regij sanguinis, cum nobilibus triginta, Funatio Figium triremi appellunt. Legatus, Regis Epistola Xauerio reddita, è navi exscendens, explosis tormentis quindecim, salutatur, auditusque cum seni diceret, protersus magnum esse gentis illius Deum oportere, eiusque arcana humano ingenio admodum obscura, qui seruo gauderet tam paupere, qualis esset Lusitanorum is Bonzius, quem dum præcipuis venerarentur honoribus, liquidò indicabant, paupertatis apud Deum suum ingens pretium esse, quamuis apud homines vulgo nihil despica

34

Regis Bungi
ad Xauerium
literæ.

despica

despicatius, nihil esset execrabilius, & piaculo ducerent mendicitatis cogitatione, velut putris, & fœdi cadaveris animum inquinare.] Sic ille: cui comes senior valdè sapienter, nihil obstare quo minus is pauper, maximi faceret suam paupertatem, licet ipsi ab ea abhorrent censerentque egenos omnis hîc, & in futurum, expertos boni; posse quoque eandem, Deo cui seruit tantopere placere, vt eam, qualem aspexissent, eius causa profectus, omnes simul diuites opibus anteiret, tametsi Bonziji alia omnia garrerent. Ita in regressu de Xauerio philosophabantur, at enim iunior seu priuato, seu diuino instinctu longè de illo grandiora quàm exteriùs præferret cogitans, Regi persuasit more triuiali Bonziorum non debere admitti, & peccatum iri non leuiter, si præ iis nihil ei daretur; etsi enim eo nihil esset pauperius, at nauis Præfectum omnesque Lusitanos vno ore sibi confirmasse, si vel innueret sanctus Pater se nauim cupere, confestim illam cum omni eius gaza ei donaturos.

34
Lusitan: Xauerium ad Regē Bungi magnificè deducunt.

34 His tanquam præludiis cœpit Deus in aula Funaiensi abiectè de se sentire amantem attollere; Bonziorum verò tumorem deprimere; & alterum tantum ab Lusitanis Figij mouebatur, quorum si vnquam in suum Apostolum & religionem, tunc potissimum emicuit pietas, visusque est Deus illam iis mentem indidisse, quæ ad futurum ipsius obsequium momenti plurimum esset allatura. Itum ab iis in consilium cum esset, de ingressu Xauerij ad Regem, insedit omnibus rem tanti, paratu quàm fieri posset eximio, & superbissimo instrui oportere; vestium cultu decoro induendum, stipandum officiis aulicis, & familia numerosa, eoque omni quem eius poscebat dignitas honore; ex nauis in urbem, atque in regiam per vias maximè frequentes deducendum. Rebus ita decretis, cuique partes assignantur, pompæ ordo describitur, expediuntur ornamenta, quæ vt Xauerius moueri deprehendit; ire mox in oppositum fortiter; honoris illius impatientia suam armare modestiam; negare diuinis fulciendis secularem hunc strepitum adscisci debere; humilitatis Christianæ elato splendore, velle Laponum superbiam capere, perinde esse vt truce ex auro fingere quò fieret iis adorabilior. At qui Lusitanos ad hoc induxerat, idem serui sui animum inflexit, vt eorum se vinci rationibus pateretur; quòd enim Iaponibus paupertas tantò esset horron, & Amanguccio tot fœda & indigna de Xauerio sparsissent Bonziji, vt execrationem omnium publicam, & contemptum in eum accenderent; reuellenda erat ex animis populi scelestæ, & mendax opinio, vt sciret Euangelij ministros, quò egere rebus omnibus ambirent, eò dignos esse maiori veneratione; ac sentire de illis reuerenter ethnici discerent, quorum immeritus caducis animus, erat ea specie corrigendus, & in æquorem de diuinis sensum sapienter mulcendus. Non hæsurus in eo, sed transituros in Christum hos honores, & quò Dei præco obseruantius coleretur, hoc eius prædicationem maius in populo pretium habituram. Iam huius magnifici agminis instructum nihil subiit quòd vanum oleret, ac secularem fastum, nihil non inuento, & opera religiose pietatis, aptumque